

hetta eisini fyrri at kunna grøða sjúkuna.

Fyrr varð sagt, at umsorgan og røkt er gott, men bara um stundir vóru til tað. Nú visir tað seg, at nettup umsorgan og sjúkrarøktin av sjálvum persóninum hava eina ístøkiliga og beinleiðis ávirkan á sjúkuna og møguleikan at gerast frískur.

Mette Karoliussen sigur, at kenna fólk seg illa bæði sálarliga og kensluliga, tá kunnu tey lætt gerast enn meira sjúk - fáa tey ikki ta neyðugu sjúkrarøktina.

-Vit vita, at fólk, sum ikki hava tað gott so ella so blíva oftari skjótari og oftari sjúk. Hetta hevur nakað við immunskipanina at gera. M.a. vita vit, at fólk, sum eru stressað blíva lættari forkølað.

Mette Karoliussen sigur víðari, at tað er ógvuliga umráðandi, at sjúklingar, sum fara heimaftur av sjúkrahúsi eru í eini støðu, at teir ikki skulu hava brúk fyrri heimasjúkrarøkt.

Sparið ikki røktina enn longur niður

Norska sjúkrasysturin er ósamd við teimum, sum halda tað vera rætt og rimuligt at spara røktina burt á sjúkrahúsum.

-Vit siggja, at tá røktin verður spard burtur á sjúkrahúsum, tá fær tað almenna bara uppaftur fleiri útreiðslur.

Størsti trupulleikin er tann, at tú á sjúkrahúsinum í dag royndir at koyra eina "bedriftsøkonomiska" linju ístaðin fyrri eina samfelagsøkonomiska linju.

-Føroyar eru eitt lítið land og tá tað snýr seg um heilsuverkið haldi eg tit áttu at ríkið henda týðandi stovn eftir eini samfelagsfíggarliga linju heldur enn bedriftsøkonomiskari.

Tað er eisini sera umráðandi, hvør situr í toppinum á sjúkrahúsinum og tekur avgerðirnar. At rekka eitt sjúkrahús eftir eini bedriftsøkonomiskari linju tænar ikki endamálinum og ætlanini við einum sjúkrahúsi. Hon er beint ímóti intensiónini við sjúkrahúsinum.

Hetta mugu politikararnir skilja, og tá ikki gera tað, so

mugu vit sjúkrasystur royna at siga teimum tað.

Eitt alment heilsuverk má vera ríkið út frá tí, sum tænar samfelagsbúskapin og ikki eini avmarkaðum virkisbúskapi.

Annars kanst tú bara skerja útreiðslurnar alla tíðina, soleiðis at rakstrarætlanin heldur - men hvat tá við teimum sjúku!

Tað er sum at spara seg tann skeiva vegin. Ein kann ikki bara spara fyrri at spara, tí tá verður sjálvur effektiviteturin tikin burtur úr sjúkrahúsvækinum. Tað hava vit sæð í Noregi.

Avleiðingin av hesum verður bara, at tey, sum skulu taka sær av røktini, verða so niðurkoyrd, at tey gerast oftari sjúk sjálvi, og tað er sera dyrt fyrri eitt samfelag, um tey fólk, sum hava arbeiði, gerast meira og meira sjúk.

Vit hava í dag stórar útreiðslur uppá røktarfólk, nettup tí at tað hevur verið spart ov nógv.

Eg kenni ikki føroysk viðurskipti, men tosi út frá norskskum. Tá vita vit, at í mongum tosa vit um tað júst tað sama, hvar vit enn eru stødd.

Avarar

Mette Karoliussen ávarar móti at skipa eitt sjúkrahúsværk, sum byggir á eina risastóra umsitning og eina stóra konsulenttænastu.

-Vit skulu hava eitt heilsuverk, sum er bygt upp sum ein trykanur. Har skulu vera fá í toppinum og nógv við sjúkrasongina. Eg tosi út frá teimum royndum vit hava gjørt í Noregi, har støðan fyrr hevur verið júst tann øvugta og har nógv hava verið í toppinum og fá við sjúkrasongina. Tað er í tí tetta sambandinum við persónin - sjúklingin - at tú sum sjúkrahúsværk fær mest burtur úr - og ikki á tí umsitningarliga støðinum.

Vit spurdu Mette Karoliussen, hvørji góð ráð hon hevur at geva sínum føroyskum starvssystum, nú hon var saman við teimum á ráðstevnunni í Nordurlanda-húsinum.

-Lat meg siga fyrst, at tað hevur verið ein sonn gleði at vera saman við hesum sterku og vøkru kvinnun-

Vakra plakatin, sum tvær sjúkrasystur høvdu teknað til ráðstevnuna

um. Eg havi lagt til merkis, at tær hava brúk fyrri at fáa eitt lítið "løft" og tað haldi eg tær fingi nakað av á ráðstevnunni.

Eg haldi eisini, at tað er ógvuliga umráðandi, at sjúkrasysturnar í Føroyum gera alt fyrri at ávirka myndugleikarnar til at fáa sett ein sjúkrasysturstjórn.

Royndirnar vísa, at hevur hesin stóri og so týðandi starvsbólurin ikki sín egna toppleiðara í sjúkrahúsléiðsluni, tá fáa røktin og røktarfólkini ikki tann neyðuga stuðulin og áhugan, sum er so týðningarmikil. Mong dømi um, har eitt sjúkrahúsværk er røktarstjórn fyrriuttan, at røktarfólkini gerast troyst og móð og eisini aggressiv, tí eingin skilur teirra støðu.

Eg haldi tí at føroyskar sjúkrasystur mugu vera meira dugnaligar og íðnar til at greiða umheiminum frá, hvat tær gera.

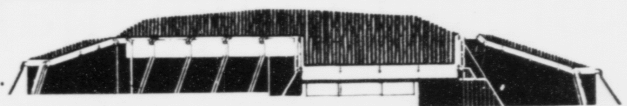
Mette Karoliussen heldur eisini, at sjúkrasystur eiga at krevja rættin til at kunna gera sitt røktararbeiði til fulnar. Og her koma so sparringarnar inn. Verða ov nógvur uppgávur lagdar á sjúkrasysturina, klárar hon ikki at gera sitt arbeiði nógv væl.

Niðurleggjið ikki sjúkrasysturakúla

Mette Karoliussen heldur tað vera sera umráðandi, at føroyski sjúkrasysturaskúlin verður varðveittur. Um hann verður niðurlagdur fer at verða nógv torførari at seta stórvini í framtíðini. Og halda myndugleikarnar at tað verður biligari at spara tann vegin, so koma teir at sanna nakað annað, tá avtornar.

-Eg ætli mær ikki at leggja meg út í føroysk viðurskipti, men verður meira spart á sjúkrahúsinum so fer tað bara at ganga út yvir røktina, og tá sigi eg bara: stakkals sjúklingar. Øll, sum hava ligið á sjúkrahúsi vita hetta.

Míni ráð til føroysku sjúkrasysturnar: farið út og sigið, hvat tit standa fyrri og

NORDURLANDA HÚSID Í FØROYUM

Hvordan en musical bliver til UNGDOMSMUSICALEN HYPE

Er du komponist, tekstforfatter, scenograf, danser, skuespiller, instruktør, musiker, journalist, radio- eller TV-mand eller bare interesseret i at gøre en musical, må du tage chancen og lære dig en måde at gøre det på...

I seminariet om, hvordan den finlandske musical HYPE blev til og dets rejse til Music TV.

Producenterne Niklas Rosström og Wille Wilenius fra Svenska Teatern i Helsingfors vil fortælle om den største teatersucces i Finland nogensinde.

Kurset bliver holdt disse dage:

Fredag 29. marts 1996 kl. 15.00-18.00.

Lørdag 30. marts 1996 kl. 11.00-13.00 og kl. 14.00-17.00.

Fristen for at melde sig til er **onsdag den 27. marts 1996 kl. 12.00**. Det er begrænset plads for deltagelse. Meld dig til Nordens Hus, telefon nr. 17900 eller fax 19790.

I forbindelse med seminariet tilbydes der et måltid for kr. 50,00 pr. dag.

NORDENS HUS PÅ FÆRØERNE

gera. Sigði hvat fakið snýr seg um, so tað ikki verður eitt fjalt og gloymt óki. Latið ikki fólk fáa ta fatan, a tað at fara á sjúkrahús bara hevur nakað við medisn og læknaviðgerð at gera. Latið umheimin vita, hvussu stór-an týðning tit sjálvar halda, at sjúkrarøktin hevur og skal hava í framtíðini.

Frá Norðoya Fólkafloksfelag

Aðalfundur og fyrsti uppstillingarfundur til býráðsval!

Árligi aðalfundur felagsins og fyrsti uppstillingarfundur til býráðsval verður á

Klaksvíkar Sjómansheimi
25. mars, kl. 19.30

Løgtingsumboð floksins luttaka á fundinum.

Vegna Norðoya Fólkafloksfelag
Nevndin

Tórshavnar Trafikkaskúli

Koyrikort til:
Buss
Lastbil
Trailara

Staravegur 5

Tlf. 18821-15298 fartlf. 88777

Haldið sosialin